

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 07.02.2019

Sayı: 89

10/930

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde son yıllarda siyasal yozlaşmanın ve siyasi yolsuzlukların hiç olmadığı kadar arttığı görülmektedir. Toplumun demokrasiye ve devlete olan güven duygusunun zaafa uğramasına neden olan siyasetteki yozlaşmanın bir an önce önüne geçilmesi gerekmektedir.

“Siyasi yozlaşmanın ve Siyasi Yolsuzlukların Sebeplerinin, Sosyal ve Ekonomik Boyutlarının Araştırılması, Gereken Önlemlerin Belirlenmesi ”amacıyla Anayasa’nın 98, İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

Şenol BAL
Ankara Milletvekili

2

GEREKÇE

Siyasal ahlaki bozucu davranış ve eylemler siyasal yozlaşma olarak tanımlanmaktadır.

Geniş anlamda siyasal yozlaşma; siyasal karar alma mekanizmasında rol alan aktörlerin, bürokratların ve bazı baskı gruplarının "özel çıkar" sağlama gayesiyle toplumda mevcut hukuki, dini, ahlaki ve kültürel normları ihlal edici davranış ve eylemlerde bulunmalarıdır.

Siyasal Yozlaşma, yolsuzluğu da içeren şemsiye bir kavramdır. Siyasal yozlaşma ile karar verme yetkisine sahip olan siyasal aktörler sahip oldukları kamusal yetki ve gücü, mevcut yasa, norm ve ahlak kurallarına aykırı olarak kullanmaktadırlar.

Siyasal yozlaşma, zaman içerisinde toplumun tüm kesimlerine yayılma özelliği gösterir.

Siyasal yozlaşma karşımıza, cezai yaptırıma bağlanan yolsuzluk türleri olan rüşvet, zimmet, irtikap, kara paranın aklanması, dolandırıcılık, emniyeti suistimal, biçiminde ortaya çıkabileceği gibi, dolaylı olarak ceza yaptırımına bağlanan veya suç sayılmayan yolsuzluk türleri olan rant kollama (monopol kollama, tarife kollama, lisans kollama, kota kollama, teşvik kollama, sosyal yardım kollama), lobicilik, oy ticareti, kayırmacılık (akraba kayırmacılığı, eş-dost kayırmacılığı, siyasal kayırmacılık, hizmet kayırmacılığı), aşırı vaatle bulunma ve yalan, iftira, siyasal dalavere, kurumsal bilginin kötüye kullanılması, anayasa ihlalleri, politik faaliyetlerde harcanan paranın kaynağının gizli tutulması, mal beyanında bulunmama veya eksik mal beyanı verme, hediye alma, hukuka aykırı dinlemeler, politik bilgi sızdırma gibi eylemler olarak ortaya çıkmaktadır.

Kaynakların kullanılmasında tekelci yetkiye sahip olan, görevleriyle ilgili konularda tek başlarına karar alma yetkilerini kötüye kullanan ve hesap verme mekanizmaları bulunmayan görevlilerin bu süreçte kendi çıkarlarını gözetmeleri yolsuzluğa neden olmaktadır.

Siyasal yozlaşma ve olağan hale gelen yolsuzluklar nedeni ile toplumda kamu yararı, eşitlik, adalet gibi kavramlar zedelenmiştir.

Bunun sonucu vatandaşlar düzene ve yönetime güven duymamaktadır. Sonuç olarak, kamu yönetimimiz yolsuzluk olgusunun kısır döngüsüne girmiş olup, verimli ve etkili çalışmasını yitirmiştir.

Özellikle siyasi yolsuzluklar söz konusu olduğunda, “kamusal sorunların ne olup olmadığı kadar bu sorunların nasıl çözümlenmesi gerektiğini” düzenleyen kuralların önemli olduğu görülmektedir.

Ortak yaşam ve amaçları oluşturan ahlaki değerlerin bireysel tamah ve hırs nedeniyle kirlenmesi şeklinde ortaya çıkan yolsuzluğun demokrasiye verdiği zarar sadece tamah ve hırsan değil, bunların ortak karar alma sürecine meşruiyet verecek kişi veya kurumların dışlamasından da kaynaklanmaktadır.

Siyasal yozlaşmanın hâkim olduğu devlet düzeni monarşi, oligarşi veya demokrasi olabilir. Kısaca, tüm devlet yönetim sistemlerinde siyasal yozlaşma değişik boyutta ve türde mevcuttur.

Siyasal yozlaşmanın hâkim olduğu devlet düzenini “kleptokrasi” olarak adlandırmak mümkündür.

Yasaların etkisini yitirdiği, ahlak değerlerinin yozlaştığı toplumlarda düzenin sağlanması mümkün değildir.

Siyasal ahlaki bozucu nitelikteki davranışların hem kültürel hem sosyo-ekonomik hem de siyasal sonuçlarını özellikle son yıllarda fazlasıyla yaşıyoruz.

En önemli sonuç siyasetin kirlenmesi ve bu çerçevede siyasete ve siyasetçiye duyulan güvenin zedelenmesidir. Dolayısıyla siyasal kurumların meşruiyetlerini tartışılır hale gelmekten kurtarmalıyız.

Türkiye’de her alanda yaygın hale gelen, toplum hayatı ve ahlaki değerlerle birlikte demokratik rejimi tahrip eden yolsuzlukların önüne geçilmesi, demokrasinin sağlıklı işlemesi açısından hayati öneme sahiptir.

Toplumun demokrasiye ve devlete olan güven duygusunun zaafa uğramasına neden olan siyasetteki yozlaşmanın bir an önce önüne geçilmesi için TBMM olarak ,“Siyasi yozlaşmanın ve Siyasi Yolsuzlukların Sebeplerinin, Sosyal ve Ekonomik Boyutlarının Araştırılması, Gereken Önlemlerin Belirlenmesi” konusunda Meclis araştırması açılması ülkemizin geleceği açısından çok önem arz etmektedir.

[illegible]